

پارک علم و فناوری کشاورزی و منابع طبیعی، یک ضرورت اجتناب ناپذیر

مقدمه:

براساس جدیدترین اطلاعات منتشره، سهم بخش کشاورزی از شرکت‌های دانش بنیان، هسته‌ها، واحدهای فناوری و شرکت‌های پارکی بسیار اندک، از شرکت‌های دانش بنیان ۴/۲۲ درصد و از هسته‌ها، واحدهای فناوری و شرکت‌های پارکی ۴/۸۵ درصد است. این در حالی است که ماده ۱ آئین‌نامه حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در بخش کشاورزی و منابع طبیعی، مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۴ هیات وزیران، وزارت جهاد کشاورزی را مکلف به افزایش تعداد شرکت‌های دانش بنیان بخش به ۲۰ درصد شرکت‌های دانش بنیان و فناوری کشور، تا پایان سال ۱۴۰۱، با همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نموده است.

سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی

مجید ولدان

۵

کشاورزی دانش بنیان

به عنوان بهره‌برداران نهائی محصولات و خدمات دانش بنیان و فناورانه؛

- ◀ ارزش افزوده پائین شرکت‌ها و واحدهای فناوری بخش کشاورزی نسبت به سایر بخش‌های اقتصادی کشور؛
- ◀ زنجیره‌ای بودن تولید محصولات کشاورزی؛
- ◀ نیاز شرکت‌ها و واحدهای کشاورزی به ظرفیت‌های متفاوت با آنچه در عموم پارک‌های علم و فناوری کشور وجود دارد (نظیر زمین و آب کشاورزی، گلخانه و ...).

مقایسه تعداد بهره‌برداران با مجموع فارغ‌التحصیلان رشته‌های کشاورزی، نشان می‌دهد که فارغ‌التحصیلان مزبور نقش ناچیزی در بهره‌وری بخش کشاورزی دارند. با توجه به نقش اثبات شده شرکت‌های کوچک و متوسط در اقتصاد، توجه بیش از پیش به شکل‌گیری شرکت‌های مذکور، متشکل از فارغ‌التحصیلان بخش کشاورزی و توسعه فناوری‌های نوین و ورود

دلایل نیاز به پارک علم و فناوری کشاورزی و منابع طبیعی

- بررسی‌های به عمل آمده دلیل اصلی پائین بودن درصد شرکت‌های دانش بنیان، هسته‌ها و واحدهای فناوری و شرکت‌های پارکی کشاورزی را "توان پائین شرکت‌ها و واحدهای فناوری کشاورزی در رقابت با شرکت‌ها و واحدهای فناوری سایر بخش‌های اقتصادی کشور" به دلایل فرعی زیر می‌دانند:
- ◀ نیاز بخش کشاورزی به فناوری‌های سطح متوسط (در حالی که ضوابط جاری، شرکت دانش بنیان را شرکتی می‌دانند که در حوزه فناوری‌های برتر فعالیت می‌نماید)؛
- ◀ بالاتر بودن درصد شکست شرکت‌ها و واحدهای فناوری کشاورزی، به دلیل اضافه شدن عوامل اقلیمی به سایر عوامل خطر موثر بر شکست کسب و کارهای نوپا در بخش مزبور؛
- ◀ پائین بودن سطح آگاهی و سواد بهره‌برداران بخش کشاورزی،

آنها به مزرعه توسط شرکت‌های موصوف بسیار ضروری است.

معرفی پارک علم و فناوری کشاورزی و منابع طبیعی

با توجه به اینکه "پارک علم و فناوری"، یکی از اثربخش‌ترین ابزارهای حمایت از بنگاه‌های کوچک و متوسط و توسعه فناوری است، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در اجرای بند ۲-۵ سیاست‌های کلی علم و فناوری، ابلاغی مقام معظم رهبری مبنی بر "حمایت از تاسیس و توسعه شهرک‌ها و پارک‌های علم و فناوری" و با عنایت به محدودیت ظرفیت پارک‌های موجود برای ارائه خدمات مناسب به شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری بخش کشاورزی، موضوع تشکیل "پارک علم و فناوری کشاورزی

و منابع طبیعی" را در سی و نهمین نشست هیات امناء خود در تاریخ ۱۳۹۵/۶/۲۳ به تصویب رساند و پس از انجام مطالعات لازم، مجوز اصولی پارک مزبور بر مبنای تصمیم نشست شماره ۹۴۲ مورخ ۱۴۰۰/۲/۵ شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی و ابلاغیه شماره ۵۱۲۹۹/و مورخ ۱۴۰۰/۳/۱۱ وزیر علوم، تحقیقات و فناوری صادر شد. بر مبنای تصمیمات متخذه مقرر است پارک علم و فناوری کشاورزی و منابع طبیعی در عرصه‌ای به مساحت ۶۰ هکتار از اراضی متعلق به مرکز آموزش عالی امام خمینی (ره) واقع در استان البرز، شهرستان کرج، محمدشهر، احداث و متعاقباً با توجه با ماهیت ملی پارک، ده درصد از اراضی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در کل کشور تحت پوشش آن قرار گیرد.

چشم‌انداز و برنامه پارک

از منظر چشم‌انداز، پارک "سازمانی برنامه‌محور، چابک و اثرگذار، دارای نظام نوآوری مبتنی بر نیاز ذی‌نفعان، در راستای توسعه پایدار کشاورزی دانش‌بنیان" است. در برنامه پارک، دو بعد نرم‌افزاری و سخت‌افزاری مد نظر می‌باشد. در بعد نرم‌افزاری، فرآیندهای کاری، ضوابط و مقررات پارک تدوین و در ارکان پارک که در صدر آنها، هیات امناء قرار دارد، به تصویب می‌رسند و سپس به مرحله اجرا در می‌آیند. در بعد سخت‌افزاری، ۶۰ هکتار عرصه

متعلق به مرکز آموزش عالی امام خمینی (ره) در گام نخست، ۶۰ هکتار عرصه متعلق به موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر (هم‌جوار عرصه پیشین) در گام دوم و به تدریج، ده درصد از اراضی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در کل کشور تحت پوشش پارک قرار خواهند گرفت و نوسازی، بازسازی، تکمیل و تجهیز آنها به منظور قرارگیری در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور بخش کشاورزی و منابع طبیعی صورت می‌پذیرد.